

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118202491
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118202491.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Ľ. R., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XXX, XXX XX M., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. Hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 160 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 160 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 7Csp/45/2018 - 34 zo dňa 06.06.2018 súd žalobu žalobkyne zamietol a vyslovil, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Súd mal za to, že neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Bol toho názoru, že žalobkyni v tomto konaní žiadna ujma, resp. žiadna škoda nevznikla. Zároveň za rozhodujúcu skutočnosť súd 1. stupňa považoval to, že z celkového úveru vo výške 250 Eur žalobkyňa zaplatila žalovanému iba sumu 82 Eur. Pokiaľ ide o samotnú výšku požadovaného primeraného finančného zadostučinenia súd uviedol, že podľa jeho názoru túto výšku nemožno odvodzovať od údajného iného majetkového práva žalobcu.

2. Uznesením Krajského súdu v Prešove číslo konania 5Co/185/2018 - 78 zo dňa 05.03.2019 súd zrušil rozsudok súdu 1. stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z právnych záverov vyplývajúcich z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že čo do úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie tento predpoklad je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatnil porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V danom prípade žalobkyňa bola úspešná v postavení žalobcu proti žalovanému v konaní sp. zn. 10C/405/2015, keď rozsudkom súd prvej inštancie určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. 804300654 zo dňa 27.03.2015 je bezúročný a bezpoplatkov. Žalobkyňa ako spotrebiteľka má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby dodávateľ sa zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností, má právo aj na primerané finančné zadostučinenie. Nárok na primerané finančné zadostučinenie nie je závislý na tom, či k vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Odvolací súd zároveň konštatoval, že za daného stavu vzhľadom na závažné a viacnásobné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde, sa priznanie finančného zadostučinenia javí ako plne dôvodné.

3. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejednal a vykonal dokazovanie žalobou zo dňa 06.03.2018, pripojeným spisom tunajšieho súdu 10C/405/2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove 20Co/68/2017, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 10C 405/2015-30 zo dňa 17.02.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06.11.2017, súd určil, že úver zo Zmluvy o úvere číslo 804300654 zo dňa 27.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že medzi stranami sporu bola uzatvorená Zmluva o úvere za podmienok uvedených v zmluve, kde žalobkyni bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 200 Eur, z ktorého mala vrátiť sumu 360 Eur, celkové náklady tak dosahujú sumu 160 Eur. Okresný súd Prešov uviedol, že odplata za predmetný úver podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu, nakoľko ju prevyšuje viac ako trojnásobne. Z uvedeného dôvodu je dojednanie takejto vysokej odplaty v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a úverová zmluva v časti dojednanej odplaty je neplatná, okrem toho úrok vo výške 52 % dohodnutý v zmluve, je v rozpore s dobrými mravmi. V Zmluve o úvere je zároveň nesprávne uvedená výška RPMN, a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Spôsob, akým žalovaný pripravil zmluvu, aj dodatok, svedčí o jeho úmysle obísť zákon v časti RPMN. Pre súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania bolo nepochybné, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je jednoznačne uvedené, akým RPMN sa bude riadiť zmluva uzavretá medzi sporovými stranami, pričom je nepochybné, že dohoda o splátkach je dojednaná v neprospech spotrebiteľa, čo je preukázané tým, že v prípade, ak by platila len Zmluva o úvere, tak podľa výpočtu žalovaného mala žalobkyňa ako spotrebiteľ uhradiť dlh pri RPMN 28 % a pri dojednaní ďalšej dohody, ktorá bola uzavretá bez zjavnej potreby, ktorá je len o splátkach bola spotrebiteľka povinná zaplatiť dlh pri RPMN 307,37 %. Pričom je nepochybné, že zo Zmluvy o úvere vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ mala povinnosť uhradiť uvedenú sumu do 27.03.2016, a to buď jednorázovo, alebo vo forme akýchkoľvek splátok podľa jej uváženia. Za tejto situácie súd považuje Zmluvu o splátkach za nadbytočnú dohodu, ktorá v neprospech spotrebiteľa stanovila na úhradu pri RPMN 307,37 %. V Zmluve o úvere taktiež absentujú predpoklady pre výpočet RPMN, s čím zákon o spotrebiteľských úveroch spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru.

5. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/68/2017-56 zo dňa 26.09.2017 bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa. Odvolací súd konštatoval, že je nesporné, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. zneužíva svoje práva ako veriteľ, viackrát v priebehu roka boli judikované všetkými súdmi rôznych inštitúcií porušenie práv spotrebiteľov. Súd prvého stupňa jasne vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré v čase rozhodovania boli upravené v paragrafe 157 ods. 2 O.s.p.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 27.05.2019 v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť, poukázal na právne závery vyplývajúce z rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sú pre súd prvého stupňa záväzné.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie

porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušíteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

9. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola jednoznačne úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

10. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

11. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodný. Súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z Uznesenia Krajského súdu v Prešove spisová značka 5Co185/2018 - 78 zo dňa 05.03.2019, v ktorom odvolací súd konštatoval, že za daného stavu z hľadiska závažného a viacnásobného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľky zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 10C/405/2018, je jej návrh na priznanie finančného zadosťučinenia v celom rozsahu dôvodný.

12. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove spisová značka 5Co/172/2018 zo dňa 05.03.2019, v ktorom Krajský súd uviedol, že žalobca ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej Zákonom číslo 250/2007 Z.z., má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

13. S poukazom na prijatý právny názor odvolacieho súdu, kde odvolací súd vyslovil, že požiadavka žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je v celom rozsahu dôvodná, súd mal tak základ nároku daný tým, že žalobkyňa splnila hmotnoprávne predpoklady uvedené v § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Suma požadovaná v žalobnom petite žalobkyňou vo výške 160 Eur je podľa názoru súdu primeraná, zodpovedá povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a zodpovedá účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Súd 1. stupňa je toho názoru, že finančné zadosťučinenie vo výške 160 Eur vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľke nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Primerané finančné zadosťučinenie vo výške 160 Eur podľa názoru súdu zodpovedá pravidlám formálnej logiky a s touto sumou súd 1. stupňa v celom

rozsahu súhlasí. Túto sumu, ktorá bola súdom 1. stupňa priznaná vo výške 160 Eur nepovažuje súd 1. stupňa za neprimeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu primeraného finančného zadostučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv.

14. Z vyššie uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa bola v celom rozsahu úspešná, má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.